

Do muzeum :

1. Rewakowicz, kontrol. urzęd. podatk. w Żywcu: Typy mieszczań żywieckich w stroju żałobnym. Inwent. nr. 147.
2. Marya Wolska, Lwów: Pas skórzany, wyszywany bogato perełkami, noszony przez bogatych wieśniaków rumuńskich w miejscowości Telega. Inwent. nr. 148.
3. Józ. Schnaider 55. pisanek z okolic Peczeniżyna. Inwent. nr. 149.
4. Tenże: dwie fotografie Hucułów z Mikuliczyna i Jawornik. Inwent. nr. 150.
5. M. Rembacz: Wieniec dożynkowy z okolic Wieliczki. Inwent. nr. 151.
6. Ant. Siewiński: 12 sztuk starych monet. Inwent. nr. 152.
7. Tenże: 2 okrzeski krzemienne i 2 paciorki z naszyjnika wypalone z gliny. Inwent. nr. 153.
8. K. Bołsunowski w Kijowie: 8 sztuk monet carów Bosforskich. Inwent. nr. 134.

V. Spis nowych członków :

634. Bąkowski K., urzęd. kolej., Kraków.	653. Magiera Waw., słuch. fil., Kraków
635. Dobrowolski Włodz., nacz. st. kol., Chabówka	654. Ogonowski L., nacz. st. kol., Maków.
636. Dubiel Gabryel, słuch. fil., Kraków.	655. Paciorek T., nacz. st. kol., Jordanów.
637. Fischer Stanisław, słuch. fil., Kraków.	656. Pająk Jan, urzęd. kol., Kraków.
638. Grabowski Tad., słuch. fil., Kraków.	657. Piątek Jan, słuch. fil., Kraków.
639. Groblicki Błażej, słuch. fil., Kraków.	658. Pietrzykiewicz J., kierownik szkoły, Szczakowa.
640. Hartmann Feliks, nacz. st. kol., Rytko.	659. Połotnicki Tadeusz., nacz. st. kol., Limanowa.
641. Hradecka Stanisł., naucz., Libiąż W.	660. Porębowicz Ed. dr., prof. un. Lwów.
642. Jaworska Sabina, naucz., Lwów	661. Rogowski J., nacz. st. kol. Mszana dolna.
643. Kaczmarczyk J., słuch. fil., Kraków.	662. Rybczyński Julian, nacz. stac. kol.
644. Kaczmarczyk K., słuch. fil., Kraków.	663. Satorski Mikołaj, nauczyciel, Beż.
645. Karliński L., st. rew. kol., Kraków.	664. Starzewski Leopold dr., urzęd. kol., Chabówka.
646. Koczyłowski A. nacz. st. kol., Osielec	665. Stelczyk Kaz, nacz. st. kol., Dobra.
647. Korczewski A., nacz. st. kol. Kasina W.	667. Tow. kształcącej się młodzieży „Młodość“, Kraków.
648. Koziarowski Fr., nacz. st. kol., Pisarzowa.	668. Vodička K. St., bibliotekarz, Krum-lův, Czechy.
649. Kramarczyk K., słuch. fil., Kraków.	669. Zach J., naucz. st. kol., Chrzanów.
650. Leszczyński Konstanty, nacz. stac. kol., Pivniczna.	670. Zajączkowska M., naucz., Szczakowa.
651. Loewenburg W., urz. kol., Chabówka.	
652. Madey Jan, nacz. stac. kol., Marcinkowice.	
671. Zauderer J., urzęd. kolej., Tarnów.

Bronisław Grabowski.

Dnia 23. grudnia 1900 roku w Pińczowie zmarł sławista, etnograf, dramaturg, powieściopisarz i poeta Bronisław Grabowski. Urodzony w roku 1841 w Kaliszu, po ukończeniu gimnazjum m

w Piotrkowie wstąpił w roku 1860 na wydział filologiczny Uniwersytetu Petersburskiego, w roku zaś 1862 do Szkoły Głównej warszawskiej, świeżo wówczas otworzonej. Tu słuchał wykładów dra Bolemira Kwietę, którego wpływ sprawił, iż Grabowski poświęcił się poważnie studjom nad językami i literaturami słowiańskimi.

Po ukończeniu Szkoły Głównej i otrzymaniu w roku 1867 stopnia magistra za rozprawę „O etymologicznem pochodzeniu narezczy w języku polskim i starosłowiańskim“ otrzymał posadę nauczyciela gimnazjum w Warszawie, skąd po roku 1872 przeniesiony został do Częstochowy. W roku zaś 1898, jakoby wskutek udziału ś. p. Br. Grabowskiego w uroczystościach Franciszka Palackiego w Pradze, a następnie Mickiewiczowskich, rząd rosyjski przeniósł go z gimnazjum wyższego częstochowskiego do niższego w Pińczowie, małej mieściny gubernii Kieleckiej.

Działalność literacka ś. p. Grabowskiego była wszechstronna. Pisał dramaty („Mściwój i Swanhilda“, „Syn Margrafa“, „Królówic Marko“, „Donna Rosanda“, „Boruta“ — osnuty na tle podań o tym dyable-szlachcicu, — „Jadwiga Tarłówna“, „Krzysztofor“...), komedye (Na wodach“, „Drugi raz“...), utwory powieściowe, nowele, poezye („Babunia“, „Cudze szczęście“, „Mistrz Wit“...); we wszystkich tych jednak pracach literackich, w które włożył dużo serca, przejął szlachetnemi myślami, wykonanie nie odpowiadało sile i powadze umysłu. Skąpiono mu więc uznania za te jego prace.

Główna jednak działalność Grabowskiego polegała na zaznajamianiu społeczeństwa polskiego z dziejami, literaturą, zwyczajami, wzajemnymi stosunkami i stanem obecnym poszczególnych szcze-pów słowiańskich. Pisał więc o Słowenach („Słoweney, naród i dzieje“...), o Bułgarach („Bułgarya i Bułgarowie“...), Chorwatach („Matica chorwacka i ruch literacki w Chorwacyi“, „Franciszek Raczki, kartka z dziejów literatury chorwackiej“...), o Czechach („Karolina Świetła“, „Jarosław Vrchlický i jego dramat „Bar Kochba“...) Przetłumaczył również bardzo wiele utworów powieściowych i poetyckich z wszystkich języków zachodnio- i południowo-słowiańskich. Napisał też „Dzieje literatur słowiańskich“ od czasów najdawniejszych aż do wieku XVIII. włącznie, (w „Dziejach literatury powszechnej“, wydawanej przez Lewentala w Warszawie, w tomach: II. cz. 2., III. cz. 2. i IV. cz. 2.).

Te właśnie prace ś. p. Grabowskiego, które wymieniliśmy, t. j. dotyczące rzeczy słowiańskich, powinny być tytułem do naszej względem niego wielkiej wdzięczności, pracował on bowiem na tej niwie bez pomocników, i śmiało rzec można, pierwszy zaczął zaznajamiać nas za pomocą źródłowych oryginalnych prac popularnie pisanych z całokształtem duchowego rozwoju wszystkich szcze-pów słowiańskich.

Za tę właśnie pracę cieszył się daleko wyższem uznaniem i popularnością nad Wełtawą, Cisą i Sawą, aniżeli wśród swoich,

dla których chyba dobra wyłącznie pracował. Cześci trzykrotnie uczcili go uroczystymi wieczorami.

Prace jego dotyczące rzeczy słowiańskich, były rezultatem głębokich i sumiennych studyów. Pisząc zaś o czasach obecnych, pisał o tem, co sam własnemi uszami słyszał i własnemi oczami oglądał, corocznie bowiem podczas wakacyi letnich robił wyieczki po ziemiach słowiańskich. Stąd to, nie będąc zawodowym etnografem, napisał jednak wiele prac odnoszących się do tej gałęzi wiedzy.

Ze względu na czytelników „Ludu“ wymienimy tu jego prace tego ostatniego właśnie rodzaju: „O pieśniach Bułgarów macedońskich w Rodopie, zebranych przez Stefana Werkwowicza“, zarys kwestyi ich autentyczności (w „Bibliot. Warsz.“, 1880), „Wystawa etnograficzna w Pradze Czeskiej“ („Wisła“, 1895), „Jan III. w poezyi ludów południowo-słowiańskich“ (w „Tygodn. ilustrow.“, 1880), „Legendy o śpiących rycerzach“ („Bluszczyca“, 1881), „Dzień św. Jana Ewangelisty“ („Niwa“, warsz. 1888), „Pieśń dziadowska o bitwie pod Wiedniem r. 1683“ („Wisła“, 1888), „Podania i legendy zapisane u autorów staropolskich“ („Wisła“, 1890), „Zwyczaje doroczne ze stanowiska mitologii porównawczej“ („Tygodn. powszech“, (1878/9), „Zadruga u Słowian południowych“ („Wisła“, 1889; tłum. na język rosyjski, Moskwa, 1894), „Kwestyonaryusz dla zbierających zwyczaje i pojęcia prawne u ludu“ („Wisła“, 1889, i odbitka), „Podania o związkach między najbliższem rodzeństwem“ („Wisła“, 1892). Przetłumaczył z języka łużyckiego piękną pracę Adolfa Czernego „Istoty mityczne Serbów łużyckich“ („Wisła“, 1894—98; oryginał w Budziszynie, 1893 i 98, str. X., 462), jest to bardzo ważny przyczynek do mitologii słowiańskiej, zawierający dokładnie zebrany materiał podaniowy. Był też ś. p. Grabowski stałym współpracownikiem wielu pism periodycznych, między innymi i „Wisły“, w której zamieszczał wiele fachowych sprawozdań.

Ze śmiercią więc ś. p. Grabowskiego społeczeństwo nasze utraciło męża gruntownej nauki, pisarza miłującego przedewszystkiem wszystko to, co dobre i piękne, przejętego szczerze i głęboko miłością tego wszystkiego, co słowiańskie, z zaparciem się torującego drogę ku poznaniu się wzajemnemu i zbliżeniu pobratymczych szczepli słowiańskich...

Niewygasła cześć i pamięć niech będzie szlachetnemu mężowi!

Henryk Ułaszyn.